

Dosarul nr. 2ra-769/22
2-20025271-01-2ra-30052022

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central (jud. V. Pîslariuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu, I. Țurcan, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

15 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ion Pahomia și Ion Ciorba,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Pahomia și Ion Ciorba împotriva lui Alexandru Țăranu, intervenient accesoriu Consiliul municipal Orhei cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului de uz public,

împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de încetare a procesului, a fost admis apelul declarat de Alexandru Țăranu, reprezentat de avocatul Diana Munteanu, a fost casată integral hotărârea din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul central și a fost emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă,

constată:

La 21 februarie 2020, Ion Pahomia și Ion Ciorba au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Țăranu cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului de uz public.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, prin hotărârea din 19 iunie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul central, Alexandru Țăranu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Cod Contravențional, procesul contravențional fiind încetat în legătură cu intervenirea termenului prescripție.

Au menționat că, pentru stabilirea vinovăției, instanța de judecată a reținut în hotărârea sa precum că, Alexandru Țăranu, la data de 15 iulie 2015 în or. Orhei, str. M. Sadoveanu 32, samavolnic a instalat două bare metalice pe trotuarul de lângă carosabil, prin aceasta deranjând deplasarea pietonală, prin ce a comis contravenția prevăzută art. 335 Cod Contravențional, adică a exercitat în mod arbitrar un drept presupus legitim, prin încălcarea ordinii stabilite de legislație.

Reclamanții au comunicat că, prin decizia din 23 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul declarat de Alexandru Țăranu și a fost menținută

hotărârea din 19 iunie 2019 a Judecătoriai Orhei, sediul central.

Au susținut că, locuiesc în imediata apropiere de locul unde Alexandru Țăranu a instalat țevile metalice pe teren de uz public, acestea deranjând zi de zi deplasarea lor și a celorlalți vecini pe acest sector de teren.

Reclamantii consideră că sunt îndreptățiți să formuleze prezenta cerere în instanța de judecată în vederea valorificării drepturilor sale de acces liber pe terenul de uz public.

Au solicitat obligarea lui Alexandru Țăranu de a înlătura, prin demolare, obstacolele instalate sub formă de țevi metalice pe terenul de uz public din str. Mihai Sadoveanu 32, or. Orhei și încasarea din contul lui Alexandru Țăranu în beneficiul lui Ion Pahomia și Ion Ciorba a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 02 iunie 2020, Consiliul municipal Orhei a fost atras în proces ca intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 09 februarie 2021 a Judecătoriai Orhei, sediul central, acțiunea a fost admisă. A fost obligat Alexandru Țăranu să înlătore prin demontare obstacolele instalate neautorizat sub formă de 2 bare metalice, pe terenul de uz public, trotuarul de lângă carosabil, din mun. Orhei, str. M. Sadoveanu 32. Au fost încasate din contul lui Alexandru Țăranu în beneficiul lui Ion Pahomia cheltuielile de judecată în sumă de 100 lei, cu titlu de taxă de stat.

Instanța de fond a stabilit că, potrivit Dispoziției primarului orașului Orhei nr. 646 din 10 iunie 2015, a fost obligată ÎM Servicii Comunal Locative Orhei (manager dl. N. Pulbere) să efectueze amenajarea parcării auto și a spațiului verde în str. M. Sadoveanu nr. 32, or. Orhei, conform schemei anexate, din contul mijloacelor locatarilor blocului din str. M. Sadoveanu nr. 32.

Potrivit hotărârii din 19 iulie 2019 a Judecătoriai Orhei, sediul central, Alexandru Țăranu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției, prevăzute de art. 335 Cod contravențional, procesul contravențional fiind încetat în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere contravențională, iar conform deciziei din 23 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul avocatului în interesele contravenientului Țăranu Alexandru, declarat împotriva hotărârii din 19 iulie 2019 a Judecătoriai Orhei, sediul Central, cu menținerea fără modificări a hotărârii contestate.

Instanța de fond a constatat cu certitudine că, Alexandru Țăranu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, samavolnicia, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, dacă fapta nu constituie infracțiune, și anume că la 15 iulie 2015, aflându-se în or. Orhei, str. M. Sadoveanu 32, samavolnic, a instalat două bare metalice pe trotuar de lângă carosabil, prin asta deranjând deplasarea pietonală.

Totodată, s-a menționat că, la examinarea cauzei contravenționale în ordine de recurs, Curtea de Apel Chișinău în decizia din 23 septembrie 2019, a stabilit următoarele: ”În acest context, instanța de recurs reține că prin dispoziția primarului Orhei din 10.06.2015, nr. 646, a fost obligat ÎM Servicii Comunal Locative Orhei să efectueze amenajarea parcării auto și spațiului verde în str. M. Sadoveanu 32, or. Orhei ...”, ”... rezultă evident că ÎM Servicii Comunal Locative Orhei nu a efectuat careva

lucrări și careva acte încheiate între beneficiari și prestator nu au fost, în baza dispoziției nr. 646 din 10 iunie 2015, nu a fost efectuată nici o lucrare”.

În acest sens, instanța de fond a considerat relevante prevederile art. 123 alin. (3) Cod de procedură civilă, conform căruia sentința pronunțată de instanța judecătorească într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, este obligatorie pentru instanța chemată să se pronunțe asupra efectelor juridice civile ale actelor persoanei împotriva căreia s-a pronunțat sentința numai dacă aceste acte au avut loc și numai în măsura în care au fost săvârșite de persoana în cauză.

Totodată s-a menționat că, după cum a statuat Curtea Europeană, acuzația contravențională intră sub incidența art. 6 din Convenția Europeană, sub aspect penal, constituind o „acuzație în materie penală”.

Astfel, instanța de fond a ajuns la concluzia că, circumstanțele de fapt stabilite prin hotărâre irevocabilă în cauza contravențională, și anume instalarea ilegală/neautorizată de către Alexandru Țăranu, pe terenul de uz public, trotuarul de lângă carosabil, din mun. Orhei, str. M. Sadoveanu 32, două bare metalice, au fost deja constatate și nu pot fi puse în discuție. Or, hotărârea dată este obligatorie pentru instanța chemată să se pronunțe asupra efectelor juridice civile ale actelor săvârșite de ultimul.

La 02 martie 2021, Alexandru Țăranu, reprezentat de avocatul Diana Munteanu a depus apel nemotivat, iar la 09 aprilie 2021 a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În ședința de judecată a instanței de apel din 15 februarie 2022, Alexandru Țăranu a înaintat cererea privind încetarea procesului în temeiul prevederilor art. 265 lit. h) Cod de procedură civilă.

Prin decizia din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de încetare a procesului în baza art. 265 lit. h) Cod de procedură civilă, înaintată de către Alexandru Țăranu. A fost admis apelul declarat de Alexandru Țăranu, reprezentat de avocatul Diana Munteanu, a fost casată integral hotărârea din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul central și a fost adoptată o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel referitor la cererea înaintată de către Alexandru Țăranu privind încetarea procesului, a notat că, norma de drept procedural prevăzută la art. 265 lit. h) Cod de Procedură Ccivilă nu poate constitui temei pentru admiterea cererii privind încetarea procesului, or, la caz s-a constatat că Ion Pahomia și Ion Ciorba au intentat procesul civil în vederea apărării drepturilor și intereselor legitime proprii și nu în interesul autorității publice locale, fapt, ce duce la inaplicabilitatea normei invocate supra.

Cu referire la cele invocate de către Alexandru Țăranu în cererea de apel, precum că Ion Pahomia și Ion Ciorba au omis termenul de prescripție la înaintarea cererii de chemare în judecată, instanța de apel a punctat că, Alexandru Țăranu urma să invoce excepția de tardivitate în cadrul examinării cauzei în instanța de fond și anume la faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare.

În continuare, instanța de apel a reținut că, deși prin hotărârea din 19 iunie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, Alexandru Țăranu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, procesul

contravențional fiind încetat în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere contravențională, aceasta nu poate fi considerată drept temei pentru admiterea pretențiilor înaintate de către Ion Pahomia și Ion Ciorba,

Astfel, s-a menționat că, fapta incriminată lui Alexandru Țăranu s-a manifestat prin instalarea barelor metalice pe trotuarul adiacent imobilului în care locuiesc părțile în litigiu, teren, care este proprietate publică.

Totodată, din fotografiile anexate la materialele dosarului, se atestă că locatarii blocului de locuit situat pe str. M. Sadoveanu 32, or. Orhei au acces separat la locuințele lor, iar barele metalice instalate pe trotuarul adiacent, nu afectează în nici un mod dreptul lor de proprietate.

Mai mult decât atât, modul de amplasare a barelor metalice, nu creează impedimente deplasării persoanelor, ci dimpotrivă oferă siguranță locatarilor și pietonilor, prin limitarea parcării autovehiculelor pe porțiunea de teren respectivă destinată pietonilor.

La fel, din declarațiile martorilor, audiați în cadrul judecării cauzei în instanța de fond, s-a reținut că barele metalice au fost instalate cu suportul financiar al locatarilor blocului de locuit situat pe str. M. Sadoveanu 32, or. Orhei, pentru siguranța copiilor și pentru a limita accesul autovehiculelor pe trotuar.

Instanța de apel a conchis că, Ion Pahomi și Ion Ciorba nu au demonstrat în ce mod le sunt afectate drepturile și interesele legitime prin instalarea barelor metalice de către Alexandru Țăranu, în condițiile în care s-a stabilit cu certitudine că acestea au fost prevăzute cu scopul protecției locatarilor și pietonilor, precum și pentru limitarea parcării autovehiculelor pe trotuar.

La 20 mai 2022, Ion Pahomia și Ion Ciorba au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, recurenții au indicat că, instanța de apel a dat o apreciere arbitrară probelor, și și-a fundamentat soluția doar în baza poziției lui Alexandru Țăranu, care este lipsită de suport probatoriu.

Au menționat că, instanța de apel în mod flagrant a neglijat hotărârile judecătorești irevocabile emise în procesul contravențional intentat în privința lui Alexandru Țăranu, prin care ultimul a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției de samovolnicie.

Consideră că, instanța de apel urma să supună aprecierii toate circumstanțele invocate, inclusiv probele prezentate la cauză, în raport cu normele de drept aplicabile raportului litigios.

Prin notificarea din 30 mai 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului, înștiințându-i despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 184).

Referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, copia deciziei contestate la 26 aprilie 2022 (f.d. 173), însă lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia de către recurenți.

Astfel, recursul declarat la 20 mai 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Ion Pahomia și Ion Ciorba nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia

ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Ion Pahomia și Ion Ciorba, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ion Pahomia și Ion Ciorba ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Ion Pahomia și Ion Ciorba se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic